

Κατά την άποψη μας, σχολιάζοντας για πρώτη φορά, ειδικά το εδάφιο 4 του παρόντος σχεδίου νόμου με τίτλο «Μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα», έχουμε να επιστημονούμε, ότι έτσι όπως είναι διατυπωμένο το συγκεκριμένο κείμενο, δημιουργεί επί της παρούσης, περισσότερες ασάφειες και ερωτηματικά στους υποψήφιους συνταξιούχους. Τα βασικά ερωτήματα που προκαλούνται στον αναγνώστη του κειμένου, που αφορούν συνάμα χιλιάδες υποψήφιους συνταξιούχους, είναι κυρίως.

A) Ισχύει η προστασία των θεμελιωμένων δικαιωμάτων, όπως αυτά ισχύουν μέχρι 31/12/2012;

Ειδικότερα, χιλιάδες ασφαλισμένοι στην χώρα μας, προέβησαν σε αναγνωρίσεις πλασματικών χρόνων ασφάλισης με καταβολή σημαντικών χρηματικών ποσών προς τους ασφαλιστικούς φορείς, προκειμένου να διασφαλίσουν τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης όπως προέβλεπε ο Ν.3863/2010, για την μεταβατική περίοδο από 1-1-2011 έως 31-12-2012. Τα δικαιώματα αυτά εξακολουθούν να θεωρούνται θεμελιωμένα, και μπορούν να ασκηθούν κανονικά από τον ασφαλισμένο ο οποίος θα συμπληρώσει το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης μετά την ψήφιση του νέου ασφαλιστικού νόμου; Το δικαίωμα για σύνταξη θα θεωρηθεί πλήρες ή θα εφαρμοστεί περαιτέρω ποσοστό μείωσης, εφόσον κανονικά θα πρόκειται για συνταξιοδοτικό δικαίωμα που προβλέπει ηλικία συνταξιοδότησης πριν το 62^ο έτος της ηλικίας.

B) Τι ακριβώς θα ισχύει ως προς την έννοια της θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και ως προς την προστασία των θεμελιωμένων δικαιωμάτων;

Από την ανάγνωση του εδαφίου 4 και από την γραμματική διατύπωσή του, μπορεί κάποιος να βγάλει το συμπέρασμα, ότι μετά την ψήφιση του νέου ασφαλιστικού νόμου οποιαδήποτε μορφή πλήρους συνταξιοδότησης που προέβλεπε ηλικιακό όριο μικρότερο του 62^{ου} έτους (π.χ. για μητέρες ανηλικών μέχρι 31/12/2012 ή για περιπτώσεις συμπλήρωσης 35ετίας μέχρι 31/12/2012) θεωρείται πλέον πρόωγη σύνταξη, η οποία αν δεν αμφισβητηθεί τουλάχιστον ως προς την χορήγησή της, θα καθίσταται πρακτικά ανεφάρμοστη καθώς τα επιβαλλόμενα ποσοστά μείωσης θα καθιστούν απαγορευτική την επιλογή της. Στο σημείο αυτό θα πρέπει από την πλευρά μας να αποσαφηνισθεί ότι η έννοια της θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος δεν είναι ενιαία για όλα τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, ούτε και ίδια για τις διάφορες κατηγορίες συνταξιοδότησης. Η έννοια της θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος θα πρέπει να προστατευθεί με τις διατάξεις του νέου νόμου και θα πρέπει κατά την άποψη μας, να ληφθεί ειδική μέριμνα κυρίως για τα θεμελιωμένα δικαιώματα μέχρι 31/12/2012. Είναι λάθος όταν λέγεται, ότι θεμελιωμένο είναι το δικαίωμα προς σύνταξη μόνο όταν έχει συμπληρωθεί και το αντίστοιχο απαιτούμενο όριο ηλικίας. Π.χ. στο Δημόσιο, θεμελιωμένο, θεωρείται το δικαίωμα κατά το έτος που έχει συμπληρωθεί η απαιτούμενη 25ετή υπηρεσία. Το έτος συμπλήρωσης της 25ετούς υπηρεσίας «κλειδώνει» και τα αντίστοιχα ηλικιακά όρια. Αντίστοιχα σε άλλα ταμεία, όπως πχ. στο ΙΚΑ θεμελιωμένα θεωρούνται τα δικαιώματα όταν συμπληρώνεται ένας αντίστοιχα απαιτούμενος ασφαλιστικός χρόνος. Π.χ. για τις μητέρες ανηλικών προβλέπεται ότι αν μία μητέρα συμπληρώνει τις 5500 ημέρες ασφάλισης το 2010 και είχε ανήλικο το 2010, τότε έχει θεμελιώσει δικαίωμα για πρόωγη σύνταξη σε ηλικία 50 ετών και για πλήρη σύνταξη σε ηλικία 55 ετών (ασχέτως το πότε συμπληρώνεται το

αντίστοιχο ηλικιακό όριο), καθώς από την διάταξη του νόμου προκύπτει ότι το έχει «κλειδώσει». Επίσης εάν κάποιος ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει (ακόμη και με εξαγορές) τις 10500 ημέρες ασφάλισης το 2011 έχει θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης το έτος 2011 με έτος συνταξιοδότησης την ηλικία των 58 ετών. Θα ισχύει το εν λόγω δικαίωμα για χορήγηση πλήρους σύνταξης εφόσον ο ασφαλισμένος συμπληρώσει το απαιτούμενο κάθε φορά ηλικιακό όριο μετά την ψήφιση του νέου νόμου; Αν καταργηθεί το σχετικό δικαίωμα, η κατάργηση αυτή δεν θα αποτελεί ευθεία και άμεση παραβίαση της αρχής της προστασίας του θεμελιωμένου δικαιώματος; Και αν όντως καταργηθούν τα σχετικά θεμελιωμένα δικαιώματα, θα επιστραφούν στους χιλιάδες ασφαλισμένους τα ποσά που κατέβαλαν για αναγνωρίσεις πλασματικών χρόνων προκειμένου να διασφαλίσουν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα για χορήγηση πλήρους και όχι πρόωρης σύνταξης , κατά την επίμαχη μεταβατική περίοδο 2011-2012, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα;

Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αποφευχθεί η υιοθέτηση μιας γενικευμένης θεώρησης της έννοιας της θεμελίωσης και της προστασίας του θεμελιωμένου δικαιώματος προς το συμφέρον των ασφαλισμένων της χώρας. Η προστασία των θεμελιωμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, όπως άλλωστε προβλέπονται και από τον νομό 3863/2010, που το εν λόγω εδάφιο 4 του παρόντος νομοσχεδίου επικαλείται, θα πρέπει να είναι καθολική και απόλυτη.